

Het Laagland

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 800.000**

Gevraagd subsidiebedrag: € 800.000

Over de instelling

Stichting Het Laagland, podiumkunsten, jeugd podiumkunsten, Sittard.

Stichting Het Laagland (hierna: Het Laagland) maakt jeugdtheater voor kinderen van vrijwel alle leeftijden, van peuters tot jongeren in het voortgezet onderwijs. Peuters zijn voor het gezelschap een nieuwe doelgroep. In de interdisciplinaire producties staan vaak grote wereldse thema's centraal die door de makers in essentie teruggebracht worden tot de mens en zijn emoties. Het Laagland wil de komende vier jaar vaker persoonlijke verhalen brengen, bijvoorbeeld van de makers zelf of verhalen die opgehaald worden in de wijken van Limburgse steden. Ze werkt samen met een groot aantal andere culturele instellingen in de regio.

Subsidieadvies

Het Laagland voldoet aan de eisen zoals gesteld in artikel 3.24 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid .

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Het Laagland een subsidiebedrag toe te kennen van € 800.000.

Het Laagland maakt interdisciplinaire jeugdtheaterproducties voor kinderen en jongeren van alle leeftijden. De raad vindt de artistieke kwaliteit van de producties goed en is enthousiast over de nieuwe plannen. De instelling neemt in de komende periode vaker persoonlijke verhalen als uitgangspunt voor de producties. Dit ziet de raad als een positieve ontwikkeling, passend bij de huidige tijd. De instelling maakt werk voor grote, midden en kleine zalen. Daarnaast maakt ze locatieproducties en gaat ze vaker voorstellingen spelen in buurthuizen en wijkcentra onder de noemer 'Laagland Mobiel'.

De instelling gaat zich (nog) sterker inbedden in de regio door producties te maken met verhalen uit de regio als basis, en door meer samen te werken met Limburgse artistieke en maatschappelijke partners. Daarnaast wordt een *matchmaker* aangesteld die de relaties met maatschappelijke partners en het speciaal onderwijs gaat versterken. De raad hoopt dat deze sterke focus op (Zuid-)Limburg, niet ten koste gaat van de zichtbaarheid van de instelling elders in het land.

De bedrijfsvoering van de instellingen is op orde. Het Laagland reflecteert goed op de codes maar de raad constateert dat ze nog het nodige moet doen

om de Code Diversiteit en Inclusie beter na te leven, met name op het gebied van personeel.

Beoordeling

Artistieke kwaliteit van de kernactiviteiten

De raad is positief over het functioneren van Het Laagland. De producties in de periode 2017 – 2020 waren kwalitatief goed. De instelling maakt sterke grote en kleine producties die de doelgroep steeds weten te raken. Ze neemt vaak mythes of sprookjes als uitgangspunt en geeft daar een eigentijdse draai aan, wat een jong publiek aanspreekt. Centraal staan veelal grote thema's die het gezelschap terugbrengt tot de essentie van de mens en zijn emoties: van het oudere 'Zujerleech', over de heftige ontploffing van de Naftakraker bij DSM in 1975, met rouw en verliesverwerking tot gevolg, tot haar nieuwste voorstelling 'Kanonnenvoer', over oorlog, kindsoldaten en vriendschap.

Het Laagland is recent begonnen meer producties over actuele thema's te maken. In de nieuwe beleidsperiode gaat zij door op die weg. Dat past volgens de raad goed bij de huidige tijd, waarin het publiek vraagt om nieuwe verhalen, naast verhalen uit de klassiek westerse canon. Zo vond de raad de voorstelling 'App je even voor mij' zeer geslaagd, over thema's als privacy en samenleven.

De laatste jaren maakt Het Laagland meer interdisciplinaire voorstellingen, door bijvoorbeeld livemuziek op het podium te brengen zoals in 'Assepoesters Assepesters' met philharmonie zuidnederland of 'Joris & de drakentemmers'. Dit zorgt voor extra dynamiek, net als de toevoeging van extra geluid- en lichteffecten en de samenwerkingen met jonge talenten van andere instellingen als SALLY Dansgezelschap Maastricht en Toneelgroep Maastricht.

Het Laagland koerst de komende jaren op sterkere inbedding in de regio, waarmee ze haar zeggingskracht vergroot. Dat doet zij door voorstellingen te maken over thema's die in dit deel van het land spelen, zoals armoede onder kinderen en uitdagingen op het gebied van - geestelijke - gezondheid. Zo krijgt 'Wijkzone #1' een vervolg in Venlo en andere steden in de regio. In dit project haalt de instelling de verhalen op in een bepaalde wijk en vertaalt die naar kleine en grote producties op locatie. Daarnaast gaat ze partnerschappen aan met maatschappelijke partners en bedrijven in de regio, zoals Brightlands Chemelot.

Bijzonder is de persoonlijke invalshoek die voor een aantal voorstellingen wordt gekozen. Artistiek leider Inez Derksen gaat met haar transseksuele zoon een voorstelling maken waarin hun eigen verhaal centraal staat.

Huisschrijver Benny Lindelauf neemt zijn eigen ervaringen mee in de voorstellingen 'Het Zwembad'. De coproducties met Theatercollectief Alter hebben ook allemaal een autobiografische aanleiding. De raad is benieuwd naar deze producties.

Vernieuwing

Door haar activiteiten op het gebied van talentontwikkeling draagt Het Laagland bij aan vernieuwing van de jeugdpodiumkunsten. De instelling ziet zichzelf als groeiplaats voor jonge makers. Zij ondersteunt een nieuwe generatie (jeugd)theatermakers met artistieke coaching en biedt zakelijke en facilitaire ondersteuning in samenwerking met Via Zuid, het Limburgse netwerk voor talentontwikkeling. Ook zet zij haar netwerk in om nieuwe makers verder te helpen.

Het Laagland start in de periode 2021 – 2024 met het ontwikkelen van aanbod voor peuters. Elke twee jaar staat er voor die doelgroep een nieuwe productie op het programma. Hiermee draagt zij bij aan vernieuwing van doelgroepen voor de jeugdpodiumkunsten.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

Het Laagland heeft een financieel gezonde bedrijfsvoering. De liquiditeit, de solvabiliteit en het weerstandsvermogen zijn gezond. Op basis van de begroting zijn geen financiële risico's te verwachten. Wel constateert de raad dat de instelling geen strategie heeft om tegenvallende inkomsten op te vangen.

Het Laagland is voor ongeveer de helft van de inkomsten afhankelijk van de subsidie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en heeft een eigen inkomstenpercentage van 25 procent. Deze percentages komen overeen met de meeste andere instellingen in deze subsidiecategorie. Het Laagland heeft een zeer sterke focus op de eigen regio en draagt veel bij aan de regionale culturele infrastructuur. Ze ontvangt echter geen structurele subsidie van de gemeente Sittard-Geleen. De raad hoopt dat de vestigingsgemeente gehoor geeft aan het appèl dat de instelling op haar doet.

Ondanks een vrijwel gelijkblijvend aantal producties en speelbeurten verwacht de instelling in de periode 2021 – 2024 een stijging van de inkomsten én van de uitgaven. Die stijging komt met name ten goede aan extra personeel en hogere personele lasten. Deze nemen onder andere toe als gevolg van de hogere transitievergoeding voor acteurs, die vaak tijdelijk in dienst zijn.

Het Laagland hanteert de cao Toneel en Dans voor medewerkers in loondienst en ook als basis voor de beloning van zelfstandigen. Zij ontvangen het geldende cao-tarief, plus een toeslag ter dekking van hun

sociale lasten. Niet alleen kantoorpersoneel, maar ook acteurs worden gedurende projecten in dienst genomen, indien gewenst. Diverse maatregelen en procedures illustreren dat Het Laagland veel oog heeft voor de belangen van haar medewerkers. Zo zijn er een personeelshandboek, een integriteitscode en een vertrouwenspersoon. Het Laagland is lid van werkgeversorganisatie NAPK en neemt actief deel aan reguliere overleggen over de sociale dialoog en eerlijke beloning.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

Het Laagland wil meer publiek bereiken door meer aandacht aan educatie te besteden en haar educatieprojecten uit te breiden naar het noorden van de provincie Limburg. Dit vindt een raad uit oogpunt van spreiding een goed streven. Het Laagland heeft een omvangrijk educatieprogramma voor peuterspeelzalen, primair en voortgezet onderwijs en is aangesloten bij het 'Cultuureducatie met Kwaliteit'-programma in de regio.

De instelling ontwikkelt haar educatieaanbod samen met andere BIS-instellingen in de regio, zoals Toneelgroep Maastricht en SALLY. Het aanbod bestaat onder meer uit klassenvoorstellingen rondom thema's die aansluiten bij de doelgroep. De voorstelling 'App je even voor mij' over de invloed, verleidingen en gevaren van sociale media was daar een goed voorbeeld van. Het Laagland gaat in 2021 – 2024 intensiever samenwerken met eerdergenoemde partners.

De raad heeft waardering voor de initiatieven die Het Laagland neemt om de sociale diversiteit binnen haar publiek te vergroten. Volgens het gezelschap groeien in Zuid-Limburg relatief veel kinderen op met een sociale achterstand. Met het initiatief 'Laagland Mobiel' speelt zij voorstellingen in kleinschalige theaters, buurthuizen en wijkcentra.

In 2020 wordt het team uitgebreid met een *matchmaker*. Deze medewerker (publiekswerker) gaat de verbinding aan met maatschappelijke partners, woningbouwcorporaties en bedrijven. Ook hiermee beoogt zij een breder publiek te bereiken. De raad vindt het een goed initiatief en is benieuwd naar het resultaat.

Geografische spreiding

Het Laagland heeft zich in de periode 2017 – 2020 stevig geworteld in de regio en is intensiever gaan samenwerken met culturele partners, bijvoorbeeld door zich te vestigen in schouwburg De Domeinen in Sittard. Zij werkt samen met Toneelgroep Maastricht, SALLY, Opera Zuid en philharmonie zuidnederland, en ook incidenteel met enkele Duitse gezelschappen. Samenwerkingen met maatschappelijke partners en partners in het bedrijfsleven dragen bij aan haar verankering in de regio. Alhoewel

Zuid-Limburg haar uitvalsbasis blijft, heeft Het Laagland de ambitie met haar activiteiten een groter deel van de provincie te bedienen, ook op andere locaties dan in de theaters.

Doordat Het Laagland hoogwaardig professioneel jeugdtheater aanbiedt op multimediale platforms en omdat zij zich de komende periode nog sterker tot haar regio verhoudt, ziet de raad haar als een onmisbare schakel in het kunst- en cultuurlandschap van de zuidelijke provincie. De stedelijke cultuurregio onderschrijft dit. De samenwerking van Het Laagland met maatschappelijke instellingen sluit goed aan bij de ambities van de provincie om fysieke, sociale of financiële drempels voor cultuurparticipatie weg te nemen, waarmee ze de maatschappelijke relevantie van de sector wil vergroten.

Het Laagland speelt haar voorstellingen veelal in Limburg en Brabant, en in mindere mate in de andere provincies. De raad vindt het van belang dat Het Laagland nog wel met enige regelmaat buiten de provincie te zien blijft; de concentratie op de provincie Limburg vindt hij nu wel erg groot.

Het voornemen uit de plannen van de vorige subsidieperiode om meer voet aan de grond te krijgen in de Euregio, wordt voor de periode 2021 – 2024 losgelaten. De raad betreurt dit.

Toepassing Fair Practice Code

Het Laagland is zeer transparant over haar toepassing van de Fair Practice Code. De door de instelling zelf uitgevoerde evaluatie van de code leverde geen actiepunten op voor de onderdelen *fair pay*, transparantie, duurzaamheid en vertrouwen. Eén van de maatregelen die zij wel neemt, is een uitbreiding van het scholingsbudget vanaf 2021. De raad vindt dit een goed voornemen.

Toepassing Governance Code Cultuur

Het Laagland reflecteert voldoende op de Governance Code Cultuur. Op enkele punten worden concrete acties benoemd ter verbetering van naleving van deze code. Zo zullen de nevenfuncties van bestuursleden op de website gepubliceerd worden. Ook het vergroten van de culturele diversiteit binnen de raad van toezicht is een actiepunt voor de komende jaren. Het Laagland heeft besloten haar raad van toezicht uit te breiden om verjonging en meer diversiteit te kunnen realiseren. De raad is positief over deze verbeterpunten.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

De raad constateert dat Het Laagland goed reflecteert op de Code Diversiteit en Inclusie maar nog het nodige moet doen om deze beter na te leven, met name op het gebied van personeel. De instelling zoekt naar cultureel diverse

castleden, maar geeft aan dat het moeilijk is om acteurs voor een rol naar Limburg te krijgen. Dit lijkt de raad onwaarschijnlijk, aangezien het andere instellingen in de regio wel lukt. Het Laagland wil voor de komende producties de diversiteit binnen de casts vergroten door op andere plekken te scouten, zoals bij hbo- en mbo-kunstvakopleidingen én opleidingstrajecten van onder meer DOX en Likeminds. De raad heeft hier goede verwachtingen van.

Diversiteit in publiek wordt vooral bereikt en nagestreefd in termen van inkomens- en opleidingsverschillen, gender en seksuele voorkeur.